

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ELJÁRÁSREND

**Az EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium Transzfuziológia és hematológia tagozat
ajánlása a COVID-19 ellátásrenddel kapcsolatban**

Az onkológiai betegellátáshoz hasonlóan, a hematológiai betegellátás folyamatos üzemeltetése a jelen járványi körülmények között is nélkülözhetetlen marad. Speciális problémát jelent azonban, hogy a malignus hematológiai betegségek jelentős része lázas állapottal, részben légúti fertőzés tüneteivel kerül az egészségügyi ellátórendszerbe, illetve hogy a kezelések az onkológiai ellátásban alkalmazottaktól részben eltérően jelentős csontvelő elégtelenséget eredményeznek. Az érintettekben lázas, neutropeniás fertőzés G-CSF prevenció ellenére is gyakran bekövetkezik.

A fentiekre tekintettel elkerülhetetlennek tűnik, hogy olyan esetek jelentkezzenek jelentős számban hematológiai ellátásra, akiknek diagnózisa/kezelése nem halasztható, ugyanakkor akár kimeríthetik a COVID-19 fertőzés miatt gyanúsnak tekintendő esetek kritériumait.

A/Javasolt eljárásrend a járóbetegellátásban:

1. a rendelkezéseknek megfelelően a halasztható betegellátás elhalasztása, a már előjegyzett betegek tájékoztatása az időpont törléséről és a várható ellátás időpontjáról.

Halaszthatónak tekinthető minden olyan ellátás,

- mely csak a gyógyszerrendelés szabályai miatt történne, ugyanakkor a beteg tünetmentes illetve nincs új tünete és állapota kiegyensúlyozott,
- mely krónikus állapot háttérének tisztázását célozza (pl. vastárolási betegségek, trombóziskészség, infertilitás miatti felmerülő speciális hematológiai vizsgálatok)
- melyben a pontos diagnózis felállításáig alkalmazott tüneti ellátás vagy önmegfigyelés alkalmazása esetén sem következik be jelentős egészségkárosodás (pl. tapintható nyirokcsomó megnagyobbodások)
- nem kritikus mértékű vérparaméter eltérések okának tisztázása

2. a nem halasztható vizsgálatok malignitás gyanúja esetén a 14 napos szabály alapján ellátandóak

3. sejtelemelek pótlására vonatkozóan kötelezően alkalmazandó a kritikus sejtszám kategóriája, mely

- trombocita esetében 10 G/l alatti, kivéve a lázas állapotot és a bőrjelenségeket kivéve a nyilvánvalóan vérzéses tüneteket
 - hemoglobin esetében 70 g/l alatti kivéve, ha keringési vagy légzési tüneteket okoz a vérszegénység
 - kritikus neutropenia esetében tünetmentes beteg G-CSF kezelése járóbetegként, szükség szerint infektológussal egyeztetett antibiotikum profilaxissal végzendő.
4. A lázas betegek ellátására a COVID-19 ellátási szabályoknak (Nemzeti Népegészségügyi Központ Eljárásrend a 2020. évben azonosított új koronavírussal kapcsolatban követendő járványügyi és infektókontroll szabályok 2020. március 16. és később frissülő verzióknak) megfelelően kerülhet sor.
- Amennyiben az eset kimeríti a COVID-19 gyanús beteg definícióját, ellátására az érvényben levő rendelkezésben megszabott szabályok szerint kerülhet sor, hematológiai alapteregségétől függetlenül. Ebben az esetben a hematológiai szakma konzultatív funkciót lát el.
 - Amennyiben nem felel meg az eset a COVID-19 definíciójának (nyilvánvaló egyéb ok nélkül lázas, de nincs légúti tünete vagy légúti tünetekkel rendelkezik, de nincs 38 fokot meghaladó láza), egy erre rendszeresített izolációs helyiségben történhet a beteg ellátása, melyben az ellátó személyzet az előírt védőeszközök viselésére kötelezett. A beteg hematológiai osztályra való felvételére addig nem kerülhet sor, amíg COVID-19 infekció kizárásra nem került (virologiai, radiológiai vizsgálat, infektológiai konzílium, klinikai megfigyelés). Amennyiben nem szükséges a fekvőbetegként történő ellátás, a beteg otthoni ellátásba utalható további követésre és megfigyelésre. Légúti vírus vizsgálati panel végzése ezen betegek esetében is kifejezetten ajánlott

B/ Javasolt eljárásrend fekvőbeteg ellátásban:

1. A halasztható ellátás elhalasztása szükséges.
Halasztható ellátásnak minősül
 - a ciklusokban végzett kemoterápia minden olyan beteg esetében, akinek betegsége természeténél fogva lassú progressziót mutat, kivéve a betegség vagy relapszusa miatti első két kezelési ciklust
 - minden palliatív célzattal végzett kemoterápia
2. nem halasztható kezelések a megszabott ütemterv szerint végzendők az ellátóhely progresszivitási szintjének megfelelő rendben
3. sejtes elemek pótlására vonatkozóan a járóbeteg 3. pontban megfelelően kell eljárni,
- 4- A lázas illetve légúti tüneteket mutató betegek ellátására a COVID-19 ellátási szabályoknak megfelelően kerülhet sor.
- Amennyiben az eset kimeríti a gyanús beteg definícióját, ellátására az érvényben levő rendelkezésben megszabott szabályok szerint kerülhet sor, hematológiai alapteregségétől függetlenül. Ebben az esetben a hematológiai szakma konzultatív funkciót lát el.

- Amennyiben nem felel meg az eset a COVID-19 definíciójának (nyilvánvaló egyéb ok nélkül lázas, de nincs légúti tünete vagy légúti tünetekkel rendelkezik, de nincs 38 fokot meghaladó láza), a beteget izolálni kell. Ellátása során az egészségügyi személyzet az előírt védőeszközök viselésére kötelezett. Az izoláció feloldására akkor kerülhet sor, ha a COVID-19 infekció kizárásra került (virologiai, radiológiai vizsgálat, infektológiai konzilium, klinikai megfigyelés).

C/ Javasolt eljárásrend speciális ellátást végző osztályok/részlegeken

1. Aferesis:

- a tervezhető beavatkozások esetén mérlegelni kell COVID-19 kockázatát. Az elemzésnek ki kell térni az aktuális epidemiológia helyzetre, esetdefinícióra, az anamnézisre. Szüksége esetén virológiai vizsgálatot kell kezdeményezni.
- nem tervezhető beavatkozások esetén az izolációs szabályoknak megfelelően kell eljárni annak megfelelően, hogy az eset kimeríti-e a COVID-19 eset definícióját. Ha igen, csak a kijelölt ellátóhelyen, oda telepített eszközzel végezhető a beavatkozás. Ha nem, az ellátás szokásos védőfelszerelésben, lehetőleg a beteg egyébként zajló kórházi ellátásának helyén történjen. Ha erre nincs mód, a COVID-19 pozitív beteg ellátásának szabályai szerint az aferesis helyiségben is történhet, az ellátást követően zárófertőtlenítéssel.

2. Óssejt-transzplantáció:

- külföldi donorokkal végzett allogén átültetés halasztandó
- hazai donorral végzett allogén átültetés esetén a donorkivizsgálás részeként a SARS-CoV2 PCR-t kell végezni, a donorokat a megfertőződéstől otthoni, önkéntes védőrendszabályokkal kell óvni
- minden recipiens kondicionálása előtt a SARS-CoV2 PCR végzése javasolt légúti mintából
- minden autológ átültetés esetében a graft készítése előtt és az átültetési procedúra előtt a SARS-CoV2 PCR-t kell végezni légúti mintából
- az allogén transzplantációk és a limfómás autológ transzplantációk sürgősségi beavatkozásnak tekintendők, a myeloma miatti autológ transzplantációk alapvetően halaszthatónak minősülnek

3. Intenzív egységben történő ellátás

a COVID-19 ellátási szabályoknak megfelelően történhet

Megjegyzés: Jelenleg nem áll rendelkezésre olyan tudományos evidencia, hogy a donorok és recipiensek SARS-CoV2 PCR vizsgálatának prediktív értékét alátámasztaná. A jelenlegi epidemiológiai helyzetben azonban, a további információk összegyűjtéséig indokoltnak látszik ezen vizsgálatok elvégzése. Fontos kiemelni, hogy egy negatív teszt nem alkalmas a fertőzés biztos kizárására és nem pótolja a kockázatelemzést illetve az érintett személyek klinikai követését.

D/ Az ellátás folyamatosságának megőrzése és munkavégzés biztonságossága érdekében prioritásként kell kezelni az egészségügyi dolgozók egészségének védelmét. Ennek érdekében biztosítani kell a kockázati besorolásnak megfelelő védőeszközöket és elő kell írni azok szabályszerű használatát.

Az eljárásrend visszavonásig érvényes.

Készítette: EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium
Transzfuziológia és hematológia tagozat

Budapest, 2020. március „ 21. „

Jóváhagyta:

Prof. Dr. Kasler Miklós
miniszter

